

L'estructura territorial de les migracions internes a Catalunya entre 2000 i 2010

Entre els anys 2000 i 2010, 3,3 milions de persones van canviar de municipi de residència a Catalunya. Aquesta xifra representa l'equivalent al 43,8% de la població catalana actual (equivalent en tant que no es tracta de persones sinó de fluxos migratoris que, en molts casos, recullen diversos moviments d'un mateix individu).

Malgrat la lleugera davallada i posterior estabilització que es pot observar a partir de l'any 2006, en què el total de moviments migratoris interns a Catalunya assolí el seu màxim, el destacat increment de migracions residencials produït a la primera meitat de la dècada provoca que en el 2010 el nombre total de moviments (323.773) hagi estat un 61% superior al de l'any 2000.

A més dels moviments de la població autòctona, i malgrat tractar-se de migracions internes, en aquesta evolució hi juga un paper crucial la important arribada de població estrangera al nostre país observada durant la darrera dècada. Aquesta migració estrangera, un cop arribada i instal·lada, protagonitza posteriorment bona part dels moviments de redistribució interna de la població.

La majoria d'aquests moviments residencials (34,3%) han tingut com a destinació un altre municipi de la mateixa comarca d'origen, però gairebé dues terceres parts han traspassat els límits comarcals per adreçar-se a un altre municipi de la mateixa regió (29,0%), de la resta de Catalunya (18,9%) o de la resta d'Espanya (17,9%).

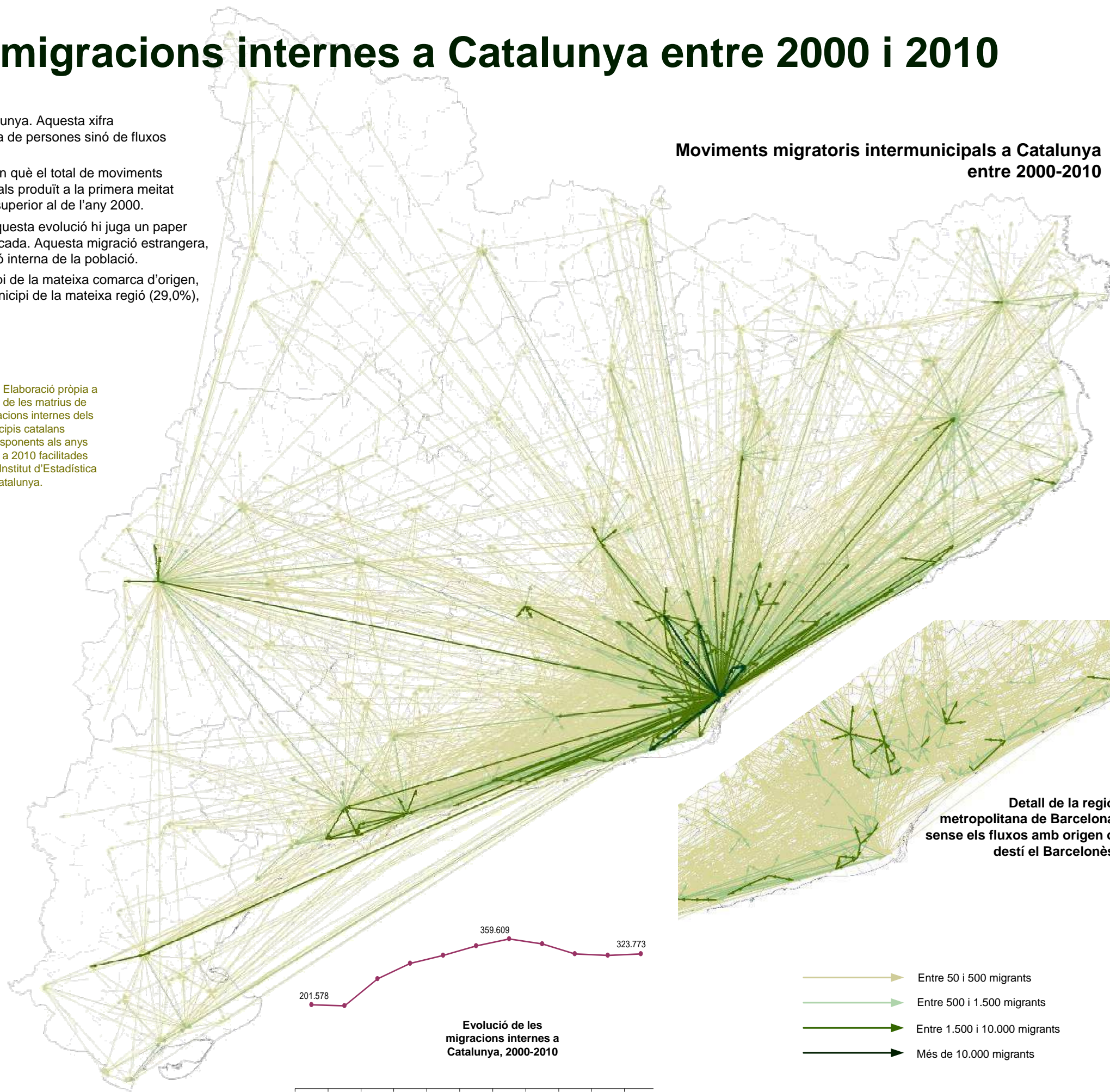
Moviments migratoris intermunicipals a Catalunya entre 2000-2010

Migracions intermunicipals a Catalunya per àmbits territorials d'origen, 2000-2010

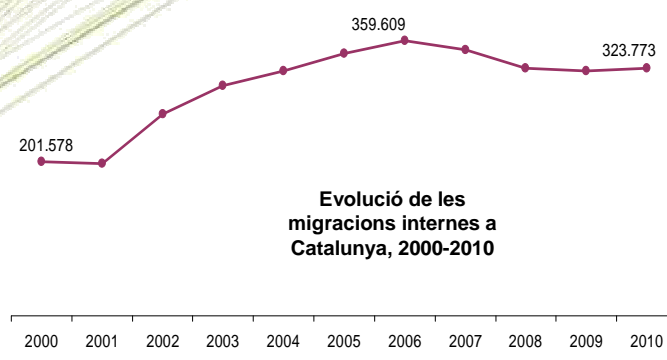
àmbit d'origen	destí (un altre municipi de:)				total
	la comarca	la regió	Catalunya	Espanya	
Regió metropolitana	749.466	785.873	334.213	403.856	2.273.408
Comarques Gironines	130.766	66.334	76.611	50.865	324.576
Camp de Tarragona	89.289	56.843	71.394	51.010	268.536
Terres de l'Ebre	17.661	8.317	20.394	16.710	63.082
Plana de Lleida	40.978	26.171	37.106	32.174	136.429
Comarques Centrals	94.270	10.647	65.711	24.716	195.344
Alta Pirineu i Aran	9.350	1.999	17.273	10.252	38.874
Total Catalunya	1.131.780	956.184	622.702	589.583	3.300.249

Regió metropolitana	33,0%	34,6%	14,7%	17,8%
Comarques Gironines	40,3%	20,4%	23,6%	15,7%
Camp de Tarragona	33,3%	21,2%	26,6%	19,0%
Terres de l'Ebre	28,0%	13,2%	32,3%	26,5%
Plana de Lleida	30,0%	19,2%	27,2%	23,6%
Comarques Centrals	48,3%	5,5%	33,6%	12,7%
Alta Pirineu i Aran	24,1%	5,1%	44,4%	26,4%
Total Catalunya	34,3%	29,0%	18,9%	17,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de les matrius de migracions internes dels municipis catalans corresponents als anys 2000 a 2010 facilitades per l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Detall de la regió metropolitana de Barcelona sense els fluxos amb origen o destí el Barcelonès

- Entre 50 i 500 migrants
- Entre 500 i 1.500 migrants
- Entre 1.500 i 10.000 migrants
- Més de 10.000 migrants

La intensitat del flux ve condicionada, lògicament, per la població del municipi d'origen i la capacitat del municipi de destinació. Per aquest motiu, les grans ciutats metropolitanes són les que mostren un major nombre de fluxos i d'intensitat major. Ara bé, al costat d'aquesta intensitat, el que mostren les estructures territorials que es dibuixen sobre el mapa és l'abast i la direcció dels moviments o, dit d'una altra manera, la grandària i la forma de les diverses àrees d'influència que configuren les migracions residencials. I és en aquest sentit on les constatacions són més interessants, en poder-se observar la convivència de dos tipus bàsics de migracions residencials internes. En primer lloc, les migracions de proximitat, ja sigui per connectar parells de municipis (els municipis 'de Dalt' i 'de Mar' al Maresme, per exemple), per articular moviments al voltant de les capitals comarcals (Granollers, Mataró, Vic, Manresa, Igualada, però també, a una altra escala, pràcticament la resta de capitals) o també per dibuixar petites àrees d'elevada relació interna (el Tarragonès i l'Alt Camp, la major part del Vallès Occidental, el Garraf o la part baixa del Llobregat). En segon lloc, les migracions extracomarcals o fins i tot extraregionals, que representen el 58,2% dels moviments migratoris intermunicipals que es produeixen a l'interior de Catalunya i que són especialment significatius en àmbits com la Plana de Lleida, les Terres de l'Ebre i, sobretot, l'Alt Pirineu i Aran. Aquests fluxos de major distància tendeixen a produir-se al voltant de centres d'atracció potents com són les capitals regionals i, de manera molt destacada, la ciutat de Barcelona.